

Glastuinbouw Terneuzen

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
en de aanvulling daarop**

6 januari 2006 / rapportnummer 1473-77

commissie voor de milieueffectrapportage

Gemeenteraad van Terneuzen
Postbus 35
4530 AA TERNEUZEN

uw kenmerk
MN/16409

uw brief
25 oktober 2005

ons kenmerk
1473-78/Ra/eh

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER Glastuin-
bouw Terneuzen en de aanvulling daarop

doorkiesnummer
(030) 234 76 35

Utrecht,
6 januari 2006

Geachte raad,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Glastuinbouw Terneuzen. Overeenkomstig de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. L. van Rijn-Vellekoop
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Glastuinbouw Terneuzen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Glastuinbouw Terneuzen en de aanvulling daarop

Advies op grond van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport Glastuinbouw Terneuzen en de aanvulling daarop,

uitgebracht aan de Gemeenteraad van Terneuzen door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.
Glastuinbouw Terneuzen,

de secretaris

drs. B.C. Rademaker

de voorzitter

drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 6 januari 2006

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING DAAROP	3
2.1 Algemeen	3
2.2 Toelichting op het oordeel.....	3
2.2.1 Water.....	3
2.2.2 Energieverbruik en minimalisering hiervan.....	5
3. OVERIGE AANBEVELINGEN VOOR DE VERDERE BESLUITVORMING	7
3.1 Lichtuitstraling.....	7

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 25 oktober 2005 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in het Zeeuwsch Vlaams Advertentieblad d.d. 26 oktober 2005
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Zeeland Seaports wil een glastuinbouwgebied ontwikkelen in de Kanaalzone bij Terneuzen. De beoogde locatie heeft een omvang van 445 ha, waarbinnen een netto kasoppervlak van circa 241 ha zal worden gerealiseerd.

Bij brief van 25 oktober 2005¹ heeft de gemeente Terneuzen de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 27 oktober ter inzage gelegd².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen en deze bij haar advies betrokken.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁵, zoals vastgesteld op 27 januari 2005;
- op eventuele onjuistheden⁶;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁷.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over het bestemmingsplan. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Tijdens de toetsing heeft de Commissie geconstateerd dat er in het MER sprake is van enkele essentiële tekortkomingen. Over haar voorlopige bevindingen heeft de Commissie op 24 november 2005 een notitie opgesteld. Op basis hiervan heeft het bevoegd gezag de Commissie verzocht haar toetsingsadvies op te schorten om de initiatiefnemer in de gelegenheid te stellen de benodigde aanvullende informatie op het MER te verzamelen.

Op 16 december 2005 heeft de Commissie een aanvulling op het MER ontvangen:

- Notitie Reactie op commentaar Commissie m.e.r., Witteveen en Bos, 13 december 2005;

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁵ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁶ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁷ Wm, artikel 7.10

- Aangepaste onderdelen van het MER voor de aspecten water, natuur en energie.

Dit advies bevat het oordeel van de Commissie over het MER inclusief de aanvulling hierop. De Commissie merkt op dat de aanvulling op het MER nog niet ter inzage heeft gelegen en dat zij dus geen inspraakreacties hierop bij haar advies heeft kunnen betrekken. Zij adviseert de aanvulling op het MER alsnog ter inzage te leggen, bijvoorbeeld gelijktijdig met de bekendmaking van het ontwerp-bestemmingsplan, en de afweging van deze informatie bij de besluiten inzichtelijk te maken.

2. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING DAAROP

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER inclusief de aanvulling daarop aanwezig** is.

MER

Het MER is helder gestructureerd en goed leesbaar en is voorzien van duidelijk kaartmateriaal. De uitgangspunten en doelstellingen van het voornemen zijn inzichtelijk gemaakt en de gekozen aanpak heeft geleid tot navolgbare alternatieven. Ten aanzien van de milieueffecten heeft de Commissie geconstateerd dat er essentiële tekortkomingen zijn in de beschrijving van de aspecten water en energie.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling op het MER is voldoende informatie beschikbaar gekomen op bovengenoemde punten om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen. De Commissie plaatst wel een aantal kanttekeningen bij de gepresenteerde informatie, maar is van mening dat deze tekortkomingen voor het ruimtelijke besluit over het bestemmingsplan niet essentieel zijn en bij de verdere planontwikkeling uitgewerkt kunnen komen.

In §2.2 licht de Commissie haar oordeel over het MER en de aanvulling nader toe. De toelichting wordt per punt afgesloten met enkele aanbevelingen die de besluitvorming ten goede kunnen komen.

2.2 Toelichting op het oordeel

2.2.1 Water

MER

- De Commissie heeft geconstateerd dat in het MER de aannames en conclusies ten aanzien van afvalwaterafvoer, de effecten op de oppervlaktewaterkwaliteit en daarmee op de natuur onvoldoende onderbouwd zijn en niet aannemelijk zijn gemaakt. In het MER wordt geconcludeerd dat de belasting van het oppervlaktewater met bestrijdingsmiddelen en nutriënten sterk zal afnemen en dat de negatieve invloeden vanuit de glastuinbouwlocatie op beschermde natuurwaarden minimaal zullen zijn. Dit is niet aannemelijk, aangezien er uit verschillende studies blijkt dat de ontwikkeling van nieuwe, moderne glastuinbouwgebieden nog altijd leidt tot een duidelijke verslechtering van de waterkwaliteit door de emissie van nutriënten en bestrijdingsmiddelen. In het MER wordt geen kwantificering gegeven van de huidige of de te verwachten belasting van het oppervlaktewater met verontreinigende stoffen.
- In het MER wordt uitgegaan van scenario's met een relatief hoge ratio groenten-bloemen van 80-20 en 70-30. De Commissie merkt op dat landelijk gezien 60% van het glasareaal uit sierteelten (meest bloemen) bestaat. De sierteelten hebben een 5-10x hogere emissie aan bestrijdingsmiddelen. Een eventuele aanpassing (verlaging) van de ratio groenten-bloemen bij de verdere planuitwerking zal dus leiden tot hogere emissies met de nadelige

gevolgen hiervan voor waterkwaliteit en natuur. De Commissie heeft gevraagd om een onderbouwing van dit uitgangspunt.

- In het MER wordt geen helderheid geboden over de wijze van afvoer van afvalwaterstromen uit de kassen. De Commissie merkt op dat de afvoer van spuiwater en andere afvalwaterstromen uit kassen in afvalwatertechnisch opzicht een probleemvolle en vaak minder gewenste situatie is: het water is “dun” (dat wil zeggen dat het water nauwelijks afbreekbare organische stof bevat), het werkt verdunnend en vermindert daarmee het zuiveringsrendement/ de effectiviteit van de rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi). De kosten van nutriëntenverwijdering in een rwzi zijn vrij hoog en ten aanzien van bestrijdingsmiddelen is het verwijderingsrendement weliswaar stofafhankelijk maar in het algemeen gering tot nihil. Voor bestrijdingsmiddelen moet afvoer via de riolering en rwzi daarom vooral gezien worden als een vorm van verdunning en verplaatsing van het probleem naar elders. Uit het MER blijkt dat de rwzi in Terneuzen geen ruimte meer heeft voor de nutriënten en dus geen realistische optie is. Afvoer naar een veel kleinere installatie (Yara) is ook uiterst risicovol door de veel grotere kans op verstoring van het zuiveringsproces, mede als gevolg van het feit dat spui vrijwel steeds pieksgewijs plaatsvindt. Het MER geeft aan dat op dit punt nog nader overleg nodig is. Gezien de voorgaande kanttekeningen bij de effectbeschrijving voor water en natuur, heeft de Commissie geadviseerd, voordat het besluit genomen wordt, hierover meer helderheid te verschaffen. Zonder deze informatie is het niet mogelijk een goede afweging te maken.
- Het verhard oppervlak zal sterk toenemen (glasdek) met dit voornemen en het hemelwater vanaf het glasdek mag niet zonder meer worden afgekoppeld en op oppervlaktewater geloosd (Besluit glastuinbouw). Het MER en het ontwerp-bestemmingsplan bieden geen helderheid op dit punt, zie bijvoorbeeld MER pagina 20 en voorschrift 11 bij het bestemmingsplan.
- Het MER vermeldt dat een deel van de waterberging in het oppervlaktewater (in de ecologische zones) is voorzien. De Commissie merkt op dat het regenwater afkomstig van het glasdek van kassen geen schoon water is, maar wisselende gehalten aan bestrijdingsmiddelen kan bevatten. Zij heeft geadviseerd de milieugevolgen en eventuele maatregelen in kaart te brengen.

Aanvulling op het MER

- In de aanvulling wordt gesteld dat door de te nemen maatregelen (gebruik van druppelslangen voor de gietwaterdosering, recirculatie, goten en bodemafdekkingen), de emissies van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen naar de bodem gering zullen zijn. Er wordt een inschatting gepresenteerd van de belasting van het oppervlaktewater met nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen. De Commissie merkt op dat niet aannemelijk is gemaakt dat er geen verslechtering van de waterkwaliteit op zal treden. Zij wijst erop dat er bij de presentatie van de emissiegetallen voor bestrijdingsmiddelen sprake is van een flinke onderschatting van de effecten. Er wordt namelijk uitgegaan van een te lage hoeveelheid gewasbeschermingsmiddelen (ongeveer factor 2 te laag). Bovendien wordt er geen rekening mee gehouden dat het in de glastuinbouw gebruikte middelenpakket (met een hoog aandeel insecticiden) minimaal een factor 5 giftiger is dan het gemiddelde pakket in de akkerbouw (het huidige gebruik van het gebied). De algemene conclusie is correct, namelijk dat de emissie van gewasbeschermingsmiddelen groter zal zijn dan nu het geval is, maar niet plaatsvindt in het gebied zelf. Het water wordt namelijk afgevoerd naar de waterzuiveringsinstallatie van Heros en vervolgens naar de Westerschelde.

Een reductie van emissies zou in principe kunnen worden bewerkstelligd door aanvullende maatregelen bij de waterzuiveringsinstallatie.

- In de aanvulling op het MER wordt de keuze voor de scenario's nader toegelicht en wordt onderstreept dat met dit voornemen zwaar wordt ingezet op de grootschalige groenteteelt. De in het MER gepresenteerde scenario's zijn hiermee voldoende onderbouwd. De Commissie wijst erop dat bij een eventuele toename van het aandeel sierteelten bij de verdere planuitwerking, de milieueffecten eveneens toe zullen nemen.
 - In de aanvulling wordt vermeld dat thans wordt uitgegaan van afvoer van afvalwaterstromen naar de afvalwaterzuiveringsinstallatie van Heros. De installatie beschikt over voldoende verwerkingscapaciteit en volgens de aanvullende informatie bevat het influent van deze zuiveringsinstallatie hoge concentraties organisch materiaal en is het verwijderingsrendement hoog.
 - In zowel het MER als de aanvulling hierop wordt ervan uitgegaan dat regenwater van de kasdaken direct naar de watergangen kan worden afgevoerd. De Commissie wijst erop dat dit regenwater aanzienlijk verontreinigd kan zijn en dat lozing op oppervlaktewater slechts onder bepaalde voorwaarden mag plaatsvinden. Overwogen zou kunnen worden om, in lijn met het Besluit Glastuinbouw, de lozing slechts toe te staan na toepassing van een 'first flush voorziening' en hiermee mogelijk negatieve effecten op de natuur binnen het studiegebied verder te beperken.
 - De Commissie constateert dat in de aanvulling wordt uitgegaan van gietwaterbassins van 3000-3500 m³ per hectare glasoppervlak, terwijl in het voorontwerpbestemmingsplan een berging van minimaal 500 m³ per hectare wordt voorgeschreven. In het laatste geval zal een aanzienlijk grotere hoeveelheid water (met verontreinigingen) in het gebied zelf moeten worden geborgen en de belasting van het oppervlaktewater met nutriënten en bestrijdingsmiddelen hoger zijn dan nu in het MER en de aanvulling wordt aangenomen. Het verdient aanbeveling om de bestemmingsplanvoorschriften en het MER op dit punt met elkaar in overeenstemming te brengen.
- De Commissie concludeert dat er voor de wateraspecten voldoende informatie beschikbaar is gekomen voor het besluit over het bestemmingsplan. Wel beveelt zij aan om bij de verdere besluitvorming rekening te houden met bovengenoemde kanttekeningen ten aanzien van de afvalwaterbehandeling.

2.2.2

Energieverbruik en minimalisering hiervan

MER

De Commissie is van mening dat de energieberekeningen en de mogelijkheden voor energie-efficiëntie en duurzame oplossingen onvoldoende diepgang en onderbouwing hebben. Zij heeft geadviseerd het MER op onderstaande punten toe te lichten en aan te vullen.

- In § 3.4.3 wordt gesteld, dat de "Trias Energetica" uitgangspunt is bij de ontwikkeling. Dit is op zich een goed uitgangspunt. Alleen wordt in het vervolg duidelijk dat de belangrijkste twee stappen (1. minimalisering van energiebehoefte, 2. levering van duurzame energie) nog niet uitgewerkt zijn. In §3.3.3 wordt "energie uit restwarmte" genoemd als voorbeeld van een vorm van duurzame energie. De genoemde restwarmte van Yara is echter afkomstig van fossiele bronnen (aardgas) en voldoet dan ook niet aan de definitie van duurzame energie. Dit betekent dat zowel in het MMA als in het TVA geen sprake is van duurzame energie. De mogelijkheid van gebruik van stortgas is in het MER niet onderzocht. De Commissie heeft

gevraagd toe te lichten hoe men denkt bij te dragen aan de doelstelling voor gebruik van duurzame energie (minimaal 4% in 2010).

- De geprognosticeerde elektriciteitsbehoefte van de belichte teelten is niet realistisch en wordt niet onderbouwd (tabel 3.10). De geschatte energieverbruiken zijn extreem hoog⁸.
- Op pagina 40 wordt gesteld dat er – omdat er geen gebruik gemaakt kan worden van actieve zonne-energie, windenergie, KWO en stortgas - wordt uitgegaan van een “traditionele energiebehoefte”. De Commissie merkt op dat de energiebehoefte van de kas zelf in principe niet afhankelijk is van de wijze van energievoorziening, maar wordt bepaald door teelt, kasconstructie, gewenst binnenklimaat, en heersend buitenklimaat. Omgekeerd geldt wel, dat de keuze van de energievoorziening afhankelijk dient te zijn van de energiebehoefte. Gezien de te hoge cijfers van het elektriciteitsverbruik per ha (tabel 3.10), zal ook de totale elektriciteitsbehoefte in het MER veel te hoog zijn ingeschat (tabel 3.11).
- De verdeling van de energiebehoefte over het jaar (pag.41) is niet navolgbaar. Zo wordt in de warme, lichte maand juli meer energie verbruikt (7%), dan in de koude, donkere maand december (5%) en dat terwijl er in het gebied verreweg het grootste deel belichte teelten gepland zijn. Bij de meeste belichte teelten zal er jaarrond worden geteeld, en dat betekent dat in december de lampen aan zullen zijn. Voor een goede karakterisering van de energievraag dient een realistische verdeling te worden gemaakt van de warmte- respectievelijk de elektriciteitsvraag over een jaar.
- Er is in de analyses geen of onvoldoende rekening gehouden met het feit dat bij de veronderstelde hoge lichtniveaus in verreweg de meeste uren geen additionele warmte meer nodig is, maar juist (veel) warmte over is (zeker als er lokaal WKK's worden ingezet). Het MER gaat niet in op gelijktijdigheid of juist ongelijktijdigheden van de verschillende behoeften aan elektriciteit, CO₂ en warmte en hoe hiermee optimaal om te gaan, teneinde uiteindelijk zoveel mogelijk van de opgewekte energie nuttig te gebruiken.

Aanvulling op het MER

De energieparagrafen in het MER zijn sterk aangepast. De Commissie plaatst de volgende belangrijke kanttekeningen bij de gepresenteerde gegevens:

- De berekende elektriciteitsvraag is meer dan een factor 10 lager dan in het MER. De Commissie merkt op dat de elektriciteitsvraag nu waarschijnlijk een onderschatting betreft omdat voor de (belichte) groenteteelt uitgegaan is van een lage belichtingswaarde⁹.
- De basis van de energievraagberekeningen is onduidelijk. Het is niet helder of de genoemde getallen in tabel 3.9 de feitelijke warmte- en elektriciteitsverbruiken in de kas betreffen of de verwachte hoeveelheden gas en elektriciteit zijn die moeten worden toegevoerd.
- Volgens de aanvulling zal de energievraag bijna 20% lager zijn dan de norm voor 2010 in het Besluit glastuinbouw. Deze stelling is onvoldoende

⁸ Het beste alternatief (optie 5, warmte en elektriciteit met eigen WKK, tabel 4.2) gebruikt ca 139.5 m³ gas per m²-kasoppervlak. Dit is circa 2.2 maal meer dan de energienorm voor een energie-intensief, belicht tomatengewas die voor 2010 beoogd is in het Besluit Glastuinbouw (62.96 m³/m²).

⁹ Er is uitgegaan van een lage belichtingswaarde (4000 lux, ca 48 kWh/m²/jr), terwijl juist bij moderne, belichte groenteteelten, zoals jaarrond tomaten- en komkommerteelt, veel hogere belichtingsniveaus gangbaar zijn (tussen 10.000 en 20.000 lux). Uitgaande van 15000 lux en een realistische belichtingsduur van 3000 uur per jaar, wordt het elektriciteitsverbruik circa 360 kWh/m²/jr. Dit is een faktor 7.5 hoger dan in de aanvulling op het MER wordt gepresenteerd. Verder is het aantal hectare belichte teelt waarmee is gerekend (18+65=83 ha, ca 34.4% van totaal glasareaal, zie tabel 3.10) niet consistent met scenario 1 in bijlage III, waarvan volgens §3.4.3 voor de berekening van de energievraag is uitgegaan (dit scenario heeft 61% belichte teelt, 169 ha). Bij de berekening van de lichthinder (bijlage VII) is zelfs uitgegaan van 228 ha belicht oppervlak (61% van totale bruto oppervlak).

onderbouwd en met name voor de belichte teelten met een hoge belichtingsintensiteit niet erg waarschijnlijk.

- Door de geplaatste kanttekeningen bij de gepresenteerde elektriciteitsvraag, blijven er logischerwijs ook onzekerheden bestaan over de gepresenteerde effecten van het MMA en het TVA ten aanzien van energie.
- In de aanvulling ontbreken berekeningen voor andere realistische energiesysteemvarianten, waaronder een geschikt gekozen combinatie van WKK-eenheden en ketels.
- In de conclusie blijft men bij het mma spreken van een 'duurzame energiehuishouding volgens de Trias Energetica'. De Commissie constateert dat er geen sprake is van (hernieuwbare) duurzame energie¹⁰, maar van efficiënter gebruik van (fossiele) energie. Het gebruik van restwarmte kan dan ook niet meegerekend worden bij de bepaling van de doelstelling in het GlaMi-convenant van 4% duurzame energie in 2010.

■ De Commissie is van mening dat deze aspecten bij de verdere planuitwerking aan de orde kunnen komen. Voor de besluitvorming over het bestemmingsplan is voldoende informatie beschikbaar om de energieaspecten op hoofdlijnen mee te kunnen wegen. Ten behoeve van de verdere planuitwerking beveelt de Commissie aan om voor verschillende energiesysteemvarianten het totaal aan benodigde primaire (fossiele) energie per jaar accuraat en navolgbaar te bepalen om op basis hiervan een verantwoorde keuze te kunnen maken. Tevens dient inzichtelijk gemaakt te worden hoe aan de doelstelling van 4% duurzame energie voldaan zal worden.

3. OVERIGE AANBEVELINGEN VOOR DE VERDERE BESLUITVORMING

In dit hoofdstuk geeft de Commissie adviezen die naar haar mening van belang zijn voor de kwaliteit van de besluitvorming, maar die geen betrekking hebben op essentiële tekortkomingen.

3.1 Lichtuitstraling

In het MMA wordt uitgegaan van 95% afscherming en in het TVA van 90%. De Commissie merkt op dat in het Ontwerp Integraal Omgevingsplan Zeeland wordt gesteld dat 'nieuwe initiatieven in het landelijk gebied met een aanzienlijke lichtuitstraling een aantasting vormen van de omgevingskwaliteit en om die reden niet aanvaardbaar zijn. Alleen wanneer bij die initiatieven kan worden aangetoond dat via een lichtreductieplan de feitelijke lichtuitstraling tot een aanvaardbaar niveau terug kan worden gebracht, kan goedkeuring worden overwogen'.

■ De Commissie beveelt aan om in aansluiting op het binnenkort gereed te komen Actieplan Duisternis samen met de provincie Zeeland referentie- en richtwaarden vast te stellen met een bijbehorend maatregelenpakket waaraan dit glastuinbouwproject in het buitengebied moet voldoen.

¹⁰ Definitie duurzame energie, EnergieNed 1997: Duurzame energiebronnen zijn hernieuwbare energiebronnen die tevens ten aanzien van de milieuthema's klimaatverandering, verzuring, vermesting, verspreiding, verwijdering, verstoring en verspilling minder belastend zijn dan de conventionele energiebronnen.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieueffectrapport Glastuinbouw Terneuzen
en de aanvulling daarop

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 25 oktober 2005 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

1/2

Postadres: Postbus 35, 4530 AA Terneuzen
telefoon 0115-455 000, fax 0115-618 429
Bezoekadres: Oostelijk Bolwerk 4, Terneuzen
E-mail: gemeente@terneuzen.nl
Internet: www.terneuzen.nl

Bij beantwoording a.u.b. onderwerp, datum en kenmerk van deze brief vermelden.

ons kenmerk : MN/16409
contactpersoon : S. De Froy
telefoon : 0115-455000

Commissie voor de Milieueffectrapportage
Mw. drs. B.C. Rademaker
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Commissie voor de milieueffectrapportage	25 OKT 2005
ingekomen :	27 OKT. 2005
nummer :	8x
doosnummer :	1473-957/n 51
soort brief :	Raadb. eh

Terneuzen,

Betreft: Milieu Effect Rapport en voorontwerp-bestemmingsplan "Glastuinbouwgebied kanaalzone" (Terneuzen)

Geachte mevrouw Rademaker,

In de raadsvergadering van 13 oktober 2005 heeft de gemeenteraad van Terneuzen het door het Havenschap Zeeland Seaports (initiatiefnemer) opgestelde Milieu Effect Rapport Glastuinbouwgebied Kanaalzone aanvaard, waarbij wel enkele opmerkingen zijn gemaakt tijdens de daaraan voorafgaande vergadering van de raadscommissie omgeving (d.d. 28 september 2005).

Met inachtneming van het Milieu Effect Rapport en het daarin opgenomen Meest Milieuvriendelijk Alternatief is vervolgens door ons college een voorontwerp-bestemmingsplan opgesteld, waar het Milieu Effect Rapport onderdeel van uitmaakt.

Bijgaand zenden wij u (in achtvoud) een exemplaar van het Milieu Effect Rapport alsmede van het voorontwerp-bestemmingsplan "Glastuinbouwgebied kanaalzone", met het verzoek uw toetsingsadvies uit te brengen.

Voor de volledigheid zenden wij u tevens een afschrift van de notulen van de vergadering van 28 september 2005 van de raadscommissie omgeving en het rapport "Glastuinbouw Terneuzen, effecten voor de regionale en lokale arbeidsmarkt". Dit document is opgesteld op verzoek van de gemeenteraad van Terneuzen. Tijdens de raadsvergadering van 13 oktober 2005 is het rapport voor kennisgeving aangenomen en in handen gesteld van ons college om de uitvoering van de aanbevelingen op te pakken.

De stukken worden vanaf 27 oktober 2005 tot 8 december 2005 ter inzage gelegd ten behoeve van inspraak.

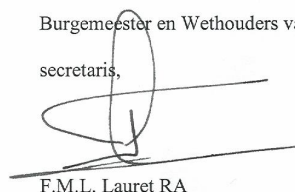
De hoorzitting zal plaatsvinden op maandagavond 7 november 2005, vanaf 19.00 uur in het Stadhuis van de gemeente Terneuzen.

Wij verzoeken u om, conform het bepaalde in artikel 7.26 van de Wet milieubeheer, uw toetsingsadvies uit te brengen binnen vijf weken na 7 december 2005. Als u vragen heeft, kunt u zich uiteraard wenden tot de behandelend ambtenaar.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Terneuzen,

secretaris,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'L' and 'A' with a horizontal line extending to the right.

F.M.L. Lauret RA

burgemeester,

A handwritten signature in black ink, featuring a cursive 'J' and 'L' with a horizontal line extending to the right.

J.A.H. Lonink

BIJLAGE 2

Kennisgeving van het milieueffectrapport in het Zeeuwsch Vlaams Advertentieblad d.d. 26 oktober 2005

BEKENDMAKING MER EN VOOR- ONTWERPBESTEMMINGSPLAN GLASTUINBOUWGEBIED KANAALZONE

Burgemeester en Wethouders van Terneuzen maken bekend dat de gemeenteraad van Terneuzen op 13 oktober 2005 het Milieueffectrapport (MER) Glastuinbouwgebied Kanaalzone aanvaardbaar heeft geacht en daarmee heeft vrijgegeven voor inspraak. Tevens heeft de gemeenteraad besloten om het voorontwerpbestemmingsplan Glastuinbouwgebied Kanaalzone in procedure te brengen en daarmee vrij te geven voor inspraak.

Achtergrond

Het MER betreft het voornemen van Zeeland Seaports een glastuinbouwgebied te ontwikkelen in de Kanaalzone in de gemeente Terneuzen met een omvang van bruto-bruto 445 hectare, waarbinnen een nettokasoppervlak van circa 241 hectare kan worden gerealiseerd. Met de inspraak en advisering met betrekking tot het MER wordt het proces van de milieueffectrapportage afgesloten. Het MER en de bijbehorende stukken leveren informatie die wordt gebruikt bij de besluitvorming over het bestemmingsplan Glastuinbouwgebied Kanaalzone.

Procedure

Het voorontwerpbestemmingsplan Glastuinbouwgebied Kanaalzone en het MER Glastuinbouwgebied Kanaalzone liggen van 27 oktober tot en met 7 december 2005 voor eenieder ter inzage de balies Ruimte, Milieu en Bedrijven in Axel, Sas van Gent en Terneuzen. Het voorontwerpbestemmingsplan is eveneens integraal te raadplegen via de website www.terneuzen.nl/ bestemmingsplan, de samenvatting van het MER is te raadplegen via de website www.terneuzen.nl/actueel/ plannen en de website van Zeeland Seaports www.glastuinbouwterneuzen.nl.

Inspraak

Met ingang van 27 oktober 2005 kunnen gedurende een periode van zes weken door eenieder schriftelijke opmerkingen met betrekking tot het voorontwerpbestemmingsplan en het milieueffectrapport worden ingediend bij de gemeenteraad van Terneuzen, postbus 35, 4530 AA Terneuzen. Degene die schriftelijke opmerkingen indient, kan daarbij verzoeken zijn/haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Opmerkingen over het voorontwerpbestemmingsplan en het milieueffectrapport kunnen ook mondeling worden ingebracht tijdens een openbare hoorzitting, die op maandagavond 7 november om 19.00 uur in het Stadskantoor, Oostelijk Bolwerk 4 in Terneuzen wordt gehouden. Ook is het mogelijk om vragen te stellen en te reageren via de website van de gemeente. U kunt contact opnemen met de heer M. van der Ploeg (voorontwerpbestemmingsplan) of met de heer S. De Froy (MER), telefoon 0115-455 000.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Zeeland Seaports

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van Terneuzen

Besluit: vaststelling bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C11.3

Activiteit: ontwikkeling glastuinbouwgebied in de Kanaalzone bij Terneuzen. De beoogde locatie heeft een omvang van 445 ha, waarbinnen een netto kasoppervlak van circa 241 ha zal worden gerealiseerd.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 7 oktober 2004

richtlijnenadvies uitgebracht: 6 december 2004

richtlijnen vastgesteld: 27 januari 2005

kennisgeving MER: 26 oktober 2005

aanvulling op het MER ontvangen: 16 december 2005

toetsingsadvies uitgebracht: 6 januari 2006

Bijzonderheden:

Tijdens de toetsing van het MER heeft de Commissie geconstateerd dat er sprake is van essentiële tekortkomingen in het MER ten aanzien van de milieuaspecten water en energie. In de aanvulling op het MER is voldoende informatie beschikbaar gekomen om de water- en energieaspecten in grote lijnen mee te wegen bij de besluitvorming. In haar toetsingsadvies over MER inclusief de aanvulling daarop heeft de Commissie aanbevolen om bij de verdere planuitwerking de keuzes ten aanzien van afvalwaterbehandeling en energiesystemen goed te onderbouwen en de milieueffecten ten aanzien van water en energieverbruik helder te presenteren in relatie tot de gestelde doelen.

Samenstelling van de werkgroep:

ing. R. Faasen

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

ir. J.A.F. de Ruijter

ir. K.A.A. v.d.Spek

Secretaris van de werkgroep: drs. B.C. Rademaker

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	-	Rob Spier	Westdorpe	2005-11-17
2.	2005-10-28	Maatje Slabbehoorn	Axel	2005-11-17
3.	2005-11-17	B.A.M. Haemers	Westdorpe	2005-11-24
4.	2005-11-21	M. Berkhout- de Winne	Westdorpe	2005-11-24
5.	2005-11-20	H.L. van de Vijver	Axel	2005-12-12
6.	2005-11-25	Rijksdienst voor het Oudheidkun- dig Bodemonderzoek (ROB)	Amersfoort	2005-12-12
7.	2005-11-28	M.I.R. Hemelsoet-de Jaeger, voor- zitter Finlandcircuit	Westdorpe	2005-12-12
8.	2005-12-06	AKD Prinsen Van Wijmen N.V. namens de heer en mevrouw Van Acker	Westdorpe	2005-12-12
9.	2005-11-29	N.H. Willenboordse	Westdorpe	2005-12-12
10.	2005-12-06	C.A. Wisse	Westdorpe	2005-12-12
11.	2005-11-..	W. Houthuis	Westdorpe	2005-12-12
12.	2005-12-06	A. Houthuis	Westdorpe	2005-12-12
13.	2005-11-..	Familie de Jonghe	Westdorpe	2005-12-12
14.	2005-12-06	naam en adres bij bevoegd gezag bekend	Westdorpe	2005-12-12
15.	2005-10-31	G. de Braal	Westdorpe	2005-12-12
16.	2005-12-04	W.C.M. Capello	Westdorpe	2005-12-12
17.	2005-12-05	J.M. Baas	Westdorpe	2005-12-12
18.	2005-12-07	3VO afdeling Terneuzen	Terneuzen	2005-12-12
19.	2005-12-07	R. Vandenweghe	Westdorpe	2005-12-12
20.	2005-12-07	M.P. de Vleeschouwer	Westdorpe	2005-12-12
21.	2005-11-29	Actiecomité de Groene Parel	Westdorpe	2005-12-12
22.	2005-12-06	Ministerie van Verkeer en Water- staat, Rijkswaterstaat Zeeland	Middelburg	2005-12-16
23.	2005-12-06	Zeeuwse Milieufederatie	Goes	2005-12-16
24.	2005-12-14	Waterschap Zeeuws-Vlaanderen	Terneuzen	2005-12-16
25.	2005-12-08	Stichting houdt woonomgeving Koegorspolder leefbaar Verslag hoorzitting	Spui	2005-12-16
				2005-11-14

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Glastuinbouw Terneuzen en de aanvulling daarop**

Zeeland Seaports wil een glastuinbouwgebied ontwikkelen in de Kanaalzone bij Terneuzen. De beoogde locatie heeft een omvang van 445 ha, waarbinnen een netto kasoppervlak van circa 241 ha zal worden gerealiseerd. Ten behoeve van het besluit over het bestemmingsplan is een milieueffectrapport opgesteld.

ISBN 90-421-1670-6